

การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษา
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในสถาบันผลิตครู
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นางสาวพรณา บรรจงกาลกุล

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

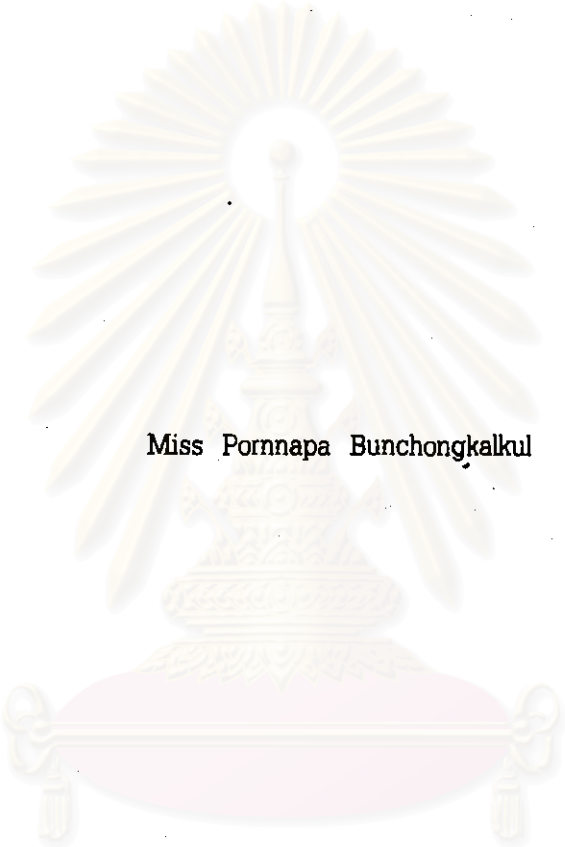
พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-648-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17031941

A DISCRIMINANT ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO LEARNING OF
HIGH AND LOW ACHIEVERS IN TEACHER EDUCATION
INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF
THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

Miss Pornnapa Bunchongkalkul

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-648-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษา
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในสถาบันผลิตครู สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
โดย นางสาวพรภา บรรจงกาลกุล
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

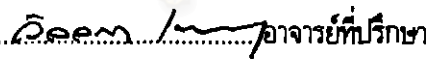

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลันตี ธงสุวรรณ)

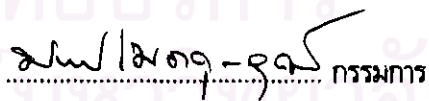
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตาร์ตน์ บุญนุช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ)

พจนานาม บรรจงกาลกุล : การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในสถาบันผลิตครู สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (A DISCRIMINANT ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO LEARNING OF HIGH AND LOW ACHIEVERS IN TEACHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 134 หน้า. ISBN 974-634-648-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยในภาคปลายปีการศึกษา 2537 สูงกว่า 3.50 และต่ำกว่า 2.00 ของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ถึง 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคปลาย ปีการศึกษา 2538 จำแนกเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 168 คน และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 196 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์จำแนกประเภท แบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 7 ตัวแปร ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อันดับการเลือก ภูมิสำเนา วิธีการเรียน และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
2. สมการจำแนกประเภทที่ได้สามารถคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 89.49 ได้สมการจำแนกดังนี้
$$Z = + 0.7498 \text{ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย} + 0.3283 \text{ อันดับการเลือก} - 0.2533 \text{ ภูมิสำเนา} \\ + 0.1941 \text{ วิธีการเรียน} - 0.3874 \text{ ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ} \\ - 0.2217 \text{ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่} + 0.3516 \text{ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน}$$
3. ตัวแปรที่สำคัญที่ให้น้ำหนักในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ และสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน
4. เมื่อพิจารณาแนวโน้มของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทพบว่า ตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อันดับการเลือก และวิธีการเรียนเป็นตัวแปรที่มีแนวโน้มที่จะเป็นลักษณะของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ภูมิสำเนา และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นตัวแปรที่จะเป็นลักษณะของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ภาควิชาอุดมศึกษา.....
สาขาวิชาอุดมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิตพจนานาม บรรจงกาลกุล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C743207 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEY WORD:

FACTORS RELATED TO LEARNING / HIGH AND LOW ACHIEVERS / TEACHER
EDUCATION INSTITUTIONS
PORNNAPA BUNCHONGKALKUL : A DISCRIMINANT ANALYSIS OF FACTORS RELATED TO
LEARNING OF HIGH AND LOW ACHIEVERS IN TEACHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISOR : ASSOC.
PROF. WALLAPA DEVAHASTIN NA AYUDDHYA, Ed.D., 134 pp. ISBN 974-643-648-2

The purposes of this research were to study and analyse factors related to learning that discriminated between high and low achievers in teacher education institutions. The populations were second year to fourth year teacher students from ten universities: 168 students with cumulative grade point average over 3.50 and 196 students with cumulative grade point average lower than 2.00. Questionnaires were used as research instrument. The percentage, mean, standard deviation, t-test and discriminant analysis technique with stepwise method were used for data analysis.

The findings were as follows :

1. The seven variables that discriminated groups of high and low achievers consisted of M.6 cumulative grade point average (MGPA), personal problem in vocational and educational future (FUTURE), teaching-learning environment (CLASS), choice of entrance examination (RANK), domicile (DOMICILE), study method (STUDY), and physical environment (BUILD).
2. The discriminant function could be able to predict correctly the groups of high and low achievers about 89.49 percent. The discriminant function was as follows :
$$Z = + 0.7498 \text{ MGPA} + 0.3283 \text{ RANK} - 0.2533 \text{ DOMICILE} + 0.1941 \text{ STUDY} - 0.3874 \text{ FUTURE} - 0.2217 \text{ BUILD} + 0.3516 \text{ CLASS}$$
3. The important variables that can discriminate between high and low achievers were M.6 cumulative grade point average, personal problem in vocational and educational future, and teaching-learning environment.
4. Discriminating variables which tended to be the characteristic of high achievers were M.6 cumulative grade point average, teaching-learning environment, choice for entrance examination, and study method. Personal problem in vocational and educational future, domicile, and physical environment tended to be the characteristic of low achievers.

ภาควิชา..... อุดมศึกษา
สาขาวิชา..... อุดมศึกษา
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต..... พจนมา บุณยกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.พจนมา บุณยกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมและแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณบดีคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญชู รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทม เมธาคณวุฒิ ในความกรุณาให้คำแนะนำแก้ไขที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจแก้ไขแบบสอบถามพร้อมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ผู้ช่วยวิจัยทุกคน รวมถึงนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณชนศักดิ์ ป้ายเที่ยง คุณอัญญาพร หิรัญพฤกษ์ คุณศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ ที่มีส่วนทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยดี

ขอขอบคุณรุ่นพี่และเพื่อนๆ รุ่น 17 ทุกคน ที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจและกำลังใจทวีคูณในการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

พรนภา บรรจงกาลกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสติปัญญา	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากร	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นในแบบสอบถาม.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ภูมิหลังของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงและต่ำ	44
ผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	51
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนด้านตัวนักศึกษาและด้าน สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย	77
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะ	106
รายการอ้างอิง	111
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก	117
ภาคผนวก ข	122
ประวัติผู้วิจัย	134

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรที่เก็บรวบรวมจากคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ จำแนกตามสถาบัน	31
2	ประชากรที่สามารถส่งแบบสอบถามได้ จำแนกตามสถาบัน	32
3	ประชากรและแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามสถาบัน	33
4	สถานภาพนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	44
5	นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	45
6	ประเภทและอันดับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาของนิสิตนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	46
7	ภูมิลำเนาและที่พักของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	47
8	นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ จำแนกตามระดับการศึกษา ของบิดามารดา	48
9	นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ จำแนกตามอาชีพของ บิดามารดา	49
10	นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ จำแนกตามรายได้ ของครอบครัว	50
11	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนด้านการจัดการ เกี่ยวกับเวลาของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	51
12.	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนด้านวิธีการเรียน ของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	53
13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของกลุ่มนิสิตนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	55
14	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวของกลุ่มนิสิตนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	57
15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่ ของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	62
17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านกลุ่มเพื่อนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	64
18	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการบริหารของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	65
19	สรุปผลการเปรียบเทียบนิสัยในการเรียนด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา	67
20	สรุปผลการเปรียบเทียบนิสัยในการเรียนด้านวิธีการเรียน	69
21	สรุปผลการเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพครู	71
22	สรุปผลการเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว	72
23	สรุปผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่	73
24	สรุปผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน	74
25	สรุปผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านกลุ่มเพื่อน	75
26	สรุปผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการบริหาร	76
27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยระหว่างกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	77
28	ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำเรียงตามลำดับขั้นที่นำมาวิเคราะห์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ชั้นละ 1 ตัวแปร	79
29	ลำดับความสำคัญและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	80
30	การประเมินสมการจำแนกประเภทของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	81
31	ผลการจำแนกกลุ่มที่เป็นจริงและกลุ่มที่คาดคะเน และสัดส่วนที่ทำการจำแนกถูกต้องในแต่ละกลุ่มของทั้ง 2 กลุ่ม	82

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รูปแบบการประเมินผลความแตกต่างของสภาพแวดล้อมสถาบัน และการพัฒนาการเรียนรู้และสติปัญญาของนิสิตนักศึกษา	13
2	รูปแบบปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของนิสิตนักศึกษาครุศึกษา	105

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย